

KIRKKO HELSINGISSÄ
KYRKAN I HELSINGFORS

Helsingin seurakuntayhtymä
Helsingfors kyrkliga samfällighet

Seurakuntien toimintakertomukset
Församlingarnas verksamhetsberättelser
2018

Sisällysluettelo

HAAGAN SEURAKUNTA	4
HERTTONIEMEN SEURAKUNTA	5
KALLION SEURAKUNTA	6
KANNELMÄEN SEURAKUNTA	7
LAUTTASAAREN SEURAKUNTA	8
MALMIN SEURAKUNTA	9
HELSINGIN MIKAELIN SEURAKUNTA	10
MUNKKINIEMEN SEURAKUNTA	11
OULUNKYLÄN SEURAKUNTA	12
PAAVALIN SEURAKUNTA	13
PAKILAN SEURAKUNTA	14
PITÄJÄNMÄEN SEURAKUNTA	15
ROIHUVUOREN SEURAKUNTA	16
TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA	17
TÖÖLÖN JA MEILAHDEN SEURAKUNNAT	18
VARTIOKYLÄN SEURAKUNTA	19
VUOSAAREN SEURAKUNTA	20
JOHANNES FÖRSAMLING	21
MATTEUS FÖRSAMLING	22
PETRUS FÖRSAMLING	23

1. Mikä muuttui vuonna 2018?

Jäsenmäärän yleinen lasku ja toisesta kirkosta luopuminen ovat pakottaneet arvioimaan toimintaa uudelleen. Toimintatapoja pyrittiin kehittämään ja yhteistyötä tehtiin yli työala- ja seurakuntarajojen. Seurakuntamme liittyi läntisen alueen yhteisöruokailuhankkeeseen, oli aktiivisesti mukana rovastikunnallisessa yhteistyössä sekä lisäsi valmiuttaan nopeaan reagointiin.

Kasvatuksen työalat yhdistettiin syyskuun alussa ja muutenkin vuotta 2018 sävyttivät muutokset ja henkilöstövaihdokset. Syksyllä seurakuntaneuvosto valitsi uuden kirkkoherran ja käytiin seurakuntavaalit.

2. Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat?

Lähimmäisyys ja kristityn identiteetin vahvistaminen : Seurakunta oli läsnä aluetapahtumissa ja seurakuntalaisille tarjottiin erilaisia mahdollisuuksia liittyä seurakunnan toimintaan. Eri ikäiset löysivätkin tiensä Sunnuntai kirkolla-tapahtumiin osallistujiksi ja toimijoiksi ja uusia messukumppanuuksia solmittiin. Nimikkokohteissa tehtävää työtä ja kansainvälistä vastuuta pidettiin esillä ja ystävyysseurakuntiin pidettiin yhteyttä. Monet perheet saivat apua Hyvä koti-projektiin kautta.

Muskarit kasvattivat suosiotaan ja Kastepuuprojektin myötä kirkon kastepuu otettiin käyttöön.

Rippikoulutyötä kehitettiin vastaamaan uutta rippikoulusuunnitelmaa. Yhteisen kasvatuksen tiimin myötä kaari lapsityöstä, varhaisnuorisotyöhön, nuorisotyöhön ja aikuisten seurakuntaelämään vahvistui.

Some ja näkyvyys: Työntekijöiden sosiaalisen median päivitykset lisääntyivät, monipuolistuivat ja saivat myönteistä palautetta. Myös seurakuntalaisten osaamista hyödynnettiin. Virtuaalista messukumppanuutta kokeiltiin ja päätettiin jatkaa sen kehittämistä. Seurakuntavaalit näkyivät myös paikallisesti eri kanavien kautta.

Jaksaminen : Monien muutosten keskellä on pyritty panostamaan suunnitteluun ja selkeään vastuunjakoon. Tarvittaessa on tehty työn priorisointia. Työntekijöiden ja vapaaehtoisten jaksamiseen on kiinnitettävä huomiota myös jatkossa.

3. Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat?

Muutoksista johtuvaa henkilöstövajausta paikattiin määräaikaisilla- ja tuntityöntekijöillä osin ulkopuolista rahoitusta hyödyntäen. Resurssit pyrittiin suuntaamaan strategisesti oikein ja tarvittaessa priorisoitiin. Kirkon vastaanottotiloissa oli puutteita (kohta 5). Partiolaiset siirtyivät joulukuun lopussa väistötiloihin kirkolle ja Tönölle.

4. Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus?

Seurakuntalaiset ovat olleet aktiivisia toimijoita eri tapahtumissa ja toiminnoissa. Erityisosaamista on saatu mm. some-työryhmän kautta. Useat ryhmät toimivat itsenäisesti vapaaehtoisten vetäminä.

5. Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten?

Yhteistyötä ja vastuunjakoa työalojen (tiimien) sisällä ja niiden kesken on syytä edelleen kehittää.

Vastaanottotilojen äänieristyksessä ja turvallisuudessa on puutteita. Tilaratkaisut on mietittävä siten, että ne palvelevat mahdollisimman hyvin seurakuntalaisia ja työn tarpeita. Jatkossa tilavuokrien kasvu tulee ottaa myös henkilöstösuunnittelussa entistä tarkemmin huomioon.

1. Mikä muuttui vuonna 2018?

Herttoniemen kirkon messu siirrettiin klo 16.een ja näin saatiin purettua päällekkäisyys eri kirkkojen messuissa. Messutoimintaa vahvistettiin profiloimalla erilaisia messuja, Matkakumppanuuden messu, Gospelmessu, Kolmen vartin messu (alk. 2019) ja perinteinen messu. Messujen osanottomäärä kasvoi.

Seurakunnan eri toimiin tuli uusia vapaaehtoisia ja koko vapaaehtoistoiminta kirjattiin vapaaehtoiset.fi sivustolle. Vapaaehtoiset osallistuvat aktiivisesti messutoiminnan kehittämiseen ja toteuttamiseen sekä viikkotoiminnan toteuttamiseen ja toimintapiirien vetämiseen.

Ilahduttavana projektina vapaaehtoisten toimesta toteutettiin Kastevirta –niminen kudos, johon ripustetaan vuoden aikana kastettujen nimisydämet. Diakoniatyössä uutena yhteistyötoimintana syntyi elintarvikkeiden lahjoittaminen siten, että asiakas ostaa kaupasta hyödykkeitä, jotka toimitetaan suoraan tarvitseville.

Seurakunta ei ole enää itsestään selvästi yhteistyökumppani päiväkodeille ja kouluille. Uutta varhaiskasvatussuunnitelmaa tulkittiin osassa päiväkoteja siten, että yhteistyö loppui päiväkotien ja seurakunnan kesken. Osassa alueen kouluista on tunnustuksellisuuden esiintuominen koulu yhteistyössä tiukasti rajattu pois.

2. Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat?

Yhteistyö alueen eri toimijoiden kanssa laajeni ja vahvistui. Erityisesti Myllypuron alueella kehitettiin yhteistyötä uuden Metropolia-ammattikorkeakoulun kanssa.

Toiminnan kehittämisessä kiinnitettiin huomio erityisesti kolmeen osa-alueeseen, viestintään, työhyvinvointiin ja johtamiseen. Seurakuntayhtymän tuella aloitettiin konsultin vetämä prosessi em. aiheiden käsittelyyn. Prosessi jatkuu v. 2019.

Monien taloudellisesti alijäämäisten vuosien jälkeen saavutettiin talouden tasapaino.

Vapaaehtoisten panos on pikkuhiljaa kasvanut messu ja viikkotoiminnan tehtävien ohella viestinnän, sekä perinteisen viestinnän että some-viestinnän, toteuttamisessa.

Pidempään vapaaehtoisena olleet kokevat, että heihin luotetaan ja pelkän tehtävien suorittamisen lisäksi alkavat kehittää toimintaa ja tekemään parannusehdotuksia.

Kirkollisten toimitusten toimittamiseen tarvitaan usein sijaispappeja. Tilat ovat toimintaan nähden rajalliset ja usein on vaikea löytää tilaa esim. toimituskeskustelulle.

3. Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten?

Johtoryhmä on sitoutunut prosessiin, jolla pyritään kehittämään seurakunnan toimintakulttuuria.

1. Mikä muuttui vuonna 2018?

Kallion seurakunnan alueellinen kasvu Kalasataman alueen rakentuessa on merkittävin toimintaympäristöä muuttava asia. Kauppakeskus Redin digitaalisen, sosiaalisen ja viestinnällisen toimitilan suunnittelu piti asian mielessä koko vuoden.

Vuosi oli henkilövaihdosten sävyttämä. Seurakunnalla on aina kasvot ja nyt poikkeuksellisen monet kasvot vaihtuivat mukaan lukien kirkkoherra. Uusien kasvojen tuleminen tutuksi vie aikaa.

Toimintavuosi oli viimeinen Alppilan kirkon erillisprojektia. Projektin päätyminen ei kuitenkaan tarkoitan muutoksen tai kehittämisen päättymistä. Valmista ei ole. Eikä tule.

2. Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat?

Toimintavuonna Kallion seurakunta onnistui useissa viestinnällisissä ulostuloissa. Sovinto 100 –vuotta tapahtumasarja, jossa vieraili niin presidentti kuin arkkipiispa, ylitti uutiskynnyksen. Kansainvälistä julkisuuttakin saimme Greenpeacen kanssa tehdyn ilmastomielenilmauksen kautta. Myös kirkkoherran vaihdokseen liittyvissä viestinnässä onnistuttiin. Yhteisöviestinnän kokonaisratkaisut sen sijaan vaativat edelleen työtä.

Kirkon aukioloaikojen pituuteen ja päivittäiseen rukous- ja messuelämään on Kalliossa panostettu. Se, että olemme läsnä, on resursseja vaativa priorisointi.

Syömme yhdessä paljon. Yhteisöruokailut vakiintuivat osaksi kutsuvaa seurakunta-arkea. Monimuotoiset tilat erityisesti Alppilassa mahdollistavat tämän.

3. Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat?

Toimitiloista luopumisen jälkeinen uudelleenjärjestely saatettiin lähes päätökseen. Kirkkoherran virasto saatiin uudelle paikalleen kirkon tornin alle. Tilojen tiivistämisestä seuraava vakituisten työtilojen ahtaus ja pitkittyneet remontit ovat vaikuttaneet sekä seurakuntalaisten että työntekijöiden elämään. Myös monet muutokset ovat vaatineet konkreettisia panoksia hyvinvointiin. Silti sairaspöissaolojen kasvu on ollut merkittävä.

4. Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus?

Seurakuntalaisten aktiivisuus on laajaa. Vahvimpia ovat erilaisia seurakuntalaisten arjesta nousevat messuyhteisöt. Uutena Kallion seurakunta antoi kodin Lähetysseuran Tasaus-messuyhteisölle ja turvapaikanhakijoiden yhteisölle. Messuavustajia seurakunnassamme on paljon ja kirkkoa pidetään auki osin vapaaehtoisten voimin. Neuvoston roolia ja yhteistyötä arvioitiin toimintavuonna, jotta tietopohjaa saadaan marraskuussa vaaleilla valittujen uusien luottamushenkilöiden roolin vahvistamiseen ja selkeyttämiseen nykyistä paremmin.

5. Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten?

Mittareiden kehittämisessä olemme alkuaskelissa. Toiminnan arviointiin tulee keskittyä, varata aikaa sekä kehittää nykyistä parempia tapoja. Seurakunnan organisaatorakenne ja työalalähtöisyys sopii huonosti nopeasti syntyviin tarpeisiin tai arkiseen elämään.

1. Mikä muuttui vuonna 2018?

Toimintaympäristön suurin muutos on Kuninkaantammen ja Honkasuon asuinalueiden rakentuminen ja uusien asukkaiden muutto seurakunnan alueelle. Toinen suuri muutos on tiloihin liittyvä toiminnan uudelleen järjestely. Toimimme vuoden lopussa suurelta osin väistötiloissa odottaen tilaratkaisuihin liittyviä päätöksiä.

2. Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat?

Kirkon 50-vuotisjuhla pidettiin suunnitelman mukaisesti syyskuussa. Dösa –projektiin liittyvä koulutushanke päättyi syksyllä, kun neljä työntekijää sai päätökseen palvelumuotoilijan tutkinnon. Kerhotoiminta painottuu entistä enemmän avoimen ja maksuttoman toiminnan puolella. Nuorisotyössä isoskoulutus ja musiikkiryhmät vetävät mukaan uusia nuoria. Diakonian yhteisöruokailua jatkettiin ja hävikin käytön lisäämistä tutkittiin yhdessä seurakuntayhtymän diakonian kanssa. Vuoden lopulla palkattiin kokki suunnittelemaan ja toteuttamaan ruokailuja rovastikunnan eri seurakunnissa. Musiikkityön tavoitteet ”taitajien” juhluvuoden osalta toteutuivat suunnitelman mukaisesti.

3. Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat?

Seurakunnan henkilöstö- ja talousresurssit ovat riittävät. Talouden osalta olisi toivottavaa, että seurakunnilla olisi luotettava tieto talouden näkymistä koko suunnittelukaudelle. Tilojen osalta seurakunnassa toivotaan jo tehtyjen suunnitelmien etenemistä ja toteutumista.

4. Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus?

Nuorisotyössä valittiin rovastikunnallinen nuorten parlamentti (NUPA), jonka tehtävänä on vaikuttaa rippikoulun ja nuorisotyön suunnitteluun ja toteutukseen. Lapsityössä vanhemmat olivat mukana kerhojen sisällön suunnittelussa. Viestinnässä hyödynnettiin seurakuntalaisen erityisosaamista. Erilaiset musiikkiryhmät toimivat suurelta osin vapaaehtoisten varassa. Aikuistyön, lähetyksen ja diakonian puolella lähes kaikki toiminta perustuu siihen, että on olemassa riittävä joukko motivoituneita vapaaehtoisia, jotka ovat valmiita antamaan omaa osaamistaan yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi.

5. Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten?

Seurakuntayhtymän tulisi huolehtia siitä, että eri it-ohjelmien päivitykset ja seurakuntaa työllistävät muut ”ylimääräiset” tehtävät eivät ajoittuisi seurakunnan toiminnan vilkkaimpaan ajanjaksoon marras-joulukuussa, kuten vaalivuonna 2018 tapahtui.

Koulutyössä Dösan kanssa tehdyt välituntivierailut on koettu hyväksi tavaksi olla läsnä paikallisessa koulumaailmassa.

Onnistunut tapahtumatiedottaminen edellyttää koko työyhteisön sitoutumista sovittuihin aikatauluihin.

1. Mikä muuttui vuonna 2018?

Mikä muuttui toiminnassa, toimintaympäristössä, toimintatavoissa, mittareissa, jossakin toiminnan kannalta olennaisessa.

Miten toimintaympäristö muuttui? Mitä tehtiin toisin? Miten muutosta mitattiin?

Toimintaa hajautettiin uusiin kokoontumispaikkoihin, koska haluttiin hyvissä ajoin varautua remontista johtuvaan väistötiloihin siirtymiseen. Lauttiksen toimitila avautui vaalien yhteydessä ja otettiin asteittain käyttöön joulukuun alusta.

2. Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat?

Saavutettiin tavoitteet? Mikä tuotti vaikeuksia? Mikä innosti paneutumaan asiaan?

Jumalanpalveluselämää on vietetty monipuolisemman tarjonnan keskellä. Tavoitteena oli luoda jumalanpalveluksesta yhteinen lämminhenkinen ja yhteisöllinen kokemus samalla tuoden evankeliumi ja sakramentit kirkaana esille. Keskitettiin kirkollisten toimitusten laadukkuuteen ja herkkyyteen kohdata eri elämäntilanteissa eläviä ihmisiä. Seurakuntalaisille tarjottiin monipuolista, korkeatasoista musiikkia yhteisissä messuissa, kirkollisissa toimituksissa ja konserteissa.

Keskeinen tavoite on ollut eri toimintamuotojen kautta tukea lasten kristillistä kasvatusta sekä lapsiperheiden arkea. Laaja säännöllinen toiminta on ollut suosittua mm. päiväkerhossa ja avoimessa perhekerhossa. Pyhäkoulussa on vakiojoukko kävijöitä. Iltapäiväkerholaisten määrä on ollut keväällä 135 ja syksyllä 140.

Seurakunta näkyi seurakuntalaisten keskuudessa alueen tapahtumissa, mm. siivouspäivä-tapahtumassa keväällä, Lauttasaari-päivässä syksyllä ja joulukuusen valojen sytyttämisessä adventtina. Vuonna 2018 postitettiin kevät- ja syysesitteet lauttasaarelaisiin koteihin. Seurakunta on lisännyt näkyvyyttä myös sosiaalisessa mediassa.

3. Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat?

Jakautuiko työvoima tarkoituksenmukaisesti? Palvelivatko tilat toimintaa? Jakoutuivatko määrärahat strategisesti oikein? Keskitettiinkö voimavaroja riittävästi kolmen tärkeimmän tavoitteen saavuttamiseen?

Seurakunnan henkilöstö – ja talousresurssit ovat riittäneet toiminnan hoitamiseen. Työntekijän siirtyessä eläkkeelle tai muihin tehtäviin on tehty ko. viran/toimen tarpeellisuusarviointi. Kun virkaa tai toimea ei ole täytetty on pyritty priorisoimaan tehtäviä työtehtäviä. Näin on tehty tilaa vapaaehtoistoiminnalle ja seurakuntalaisten osaamisen hyödyntämiselle.

4. Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus?

Missä uusissa tehtävissä seurakuntalaiset toimivat? Mitä erityisosaamista saatiin seurakuntalaisten kautta käyttöön? Millaisia kokemuksia kertyi vastuun jakamisesta?

Vapaaehtoistyössä seurakuntalaisten panos oli korvaamaton. Lauttasaaren seurakunnassa vapaaehtoisia on ollut mukana muun muassa isostoiminnassa, kerhonojajoina, pyhäkouluopettajina, erilaisten ryhmien vetäjinä ja jäseninä, kaupunkiviljelijöinä, Kirkkokahvilan vapaaehtoisina, Tähdellisessä tiimissä keskiviikkojen hävikki-iltapalan tekijöinä, töppösten neulojina, lähimmäispalvelijoina, kuorolaisina, joulukuusen pop up -kuoron laulajina ja soittajina ja kirkkoväärteinä.

5. Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten?

Mikä tehdään tulevaisuudessa eri tavalla kuin vuonna 2018? Kuka tai ketkä vastaavat kokemusten hyödyntämisestä tulevan suunnittelussa?

Vuonna 2019 elämme kirkon peruskorjauksen aikaa. Tämä luo haasteita toiminnan pyörittämiseen. Siirtyminen väistötiloihin ja toimintojen mukauttaminen poikkeustilanteeseen. Toisaalta se luo myös aivan uusia mahdollisuuksia toiminnan uudelleen avautumiseen seurakuntalaisten keskuudessa esim. tila kauppakeskus Lauttiksesta sekä menemisenä sinne missä lauttasaarelaiset ovat arjessa.

Aktiivinen tiedottaminen ja oikeissa kanavissa. Tuodaan eri tapahtumat ja tilaisuudet ajoissa seurakuntalaisille tiedoksi.

Etsitään vapaaehtoisia aktiivisemmin.

Luodaan sellaisia tapahtumia, jotka kiinnostavat seurakuntalaisia eri vuoden aikoina ja erilaisissa ympäristöissä.

Seurakunnan alueelle on tulevana vuosina muuttamassa tuhansia uusia asukkaita. Seurakunta on valmistautunut uusien seurakuntalaisten vastaanottamiseen sekä tekee suunnitelmia toiminnasta uusilla asuinalueilla. Kirkkorakennuksen peruskorjauksen suunnittelu on aloitettu ja kesällä 2019 aloitetaan korjausrakentaminen. Tämä tuo mahdollisuuksia tilojen osittaiseen laajempaan vuokraamiseen. Tavoitteena on entistä monitoimisemmat toimitilat seuraaville vuosikymmenille.

1. Mikä muuttui vuonna 2018?

Kulunut vuosi oli Malmin seurakunnassa ensimmäinen kokonainen kalenterivuosi uudella organisaatiolla. Uuden organisaation myötä muuttui myös työn suunnittelu, budjetointi sekä työn tekemisen paradigma. Aikaisemmin Malmin seurakunnassa työ suunniteltiin, budjetoitiin ja toteutettiin kahdeksassa seurakuntapiirissä. Uusi kolmen alueen alueorganisaatio on osoittautunut toimivaksi työn suunnittelun ja budjetoinnin tasolla mutta työntekemisen ja toimintakulttuurin muutoksen kautta muutos hakee vielä paikkaansa.

2. Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat?

Malmin seurakunta on yhtenäistänyt viestinnällistä ilmettään ja tästä on tullut paljon myönteistä palautetta. Viestintään on panostettu kertomusvuonna erityisesti paljon niin sisäiseen kuin ulkoiseenkin viestintään. Aivan uutta oli suoramarkkinoinnin hyödyntäminen. Malmin seurakunnan tekemä työ on saanut paljon huomiota eri medioissa ja ihmisten mielissä. Malmin seurakunnassa on lähdetty tavoittamaan niitä ihmisiä joita perinteinen työmme ei ole aikaisemmin tavoittanut.

Seurakunnassa aloitti kertomusvuonna muun muassa neljä kohtaamistyötä tekevää projektipastoria ja kesällä Malmin hautausmaalla oli hautausmaapastori. Vuonna 2018 seurakunnassa tehtiin laadukasta ja puhuttelevaa kokoavaa työtä. Haasteena on tavoittaa ja löytää ne ihmiset, jotka eivät löydä meitä tai toimintaamme.

3. Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat?

Tila- ja talousresurssit riittivät hyvin. Malmin kirkkoherran virasto on ollut käyttökiellossa kevästä 2016 alkaen ja osa sen toiminnasta on jouduttu siirtämään Malmin kirkolle ja tämä on aiheuttanut tilan ahtautta Malmin kirkossa.

4. Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus?

Seurakuntalaiset ovat toimineet mm. messuavustajina, kuorolaisina, yv-kerääjinä, ruoanlaittajina, erilaisten ryhmien vetäjinä ja tempausten toteuttajina. Seurakuntalaisten osallisuutta pitää kehittää joka työalalla ja toimipisteissä.

Seurakunnan tehtävä perustuu kaste- ja lähetyskäskyyn: "Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen..." Juuri tuohon lähetyskäskyyn perustuu Malmin seurakunnan paradigman muutos. Aikaisemmin seurakunnan perustyö tapahtui pääsääntöisesti kirkoissa ja seurakuntakodeissa. Työn painopiste oli koota ihmisiä yhteen. Tässä ajassa seurakuntatyön painopiste on mennä sinne missä ihmiset ovat. Ei koota ihmisiä yhteen vaan mennä jo olemassa oleviin ihmisten yhteisöihin mukaan.

Mikä muuttui vuonna 2018?

- Verkostoyhteistyötä vahvistettiin alueen toimijoiden, järjestöjen ja viranhaltijoiden kanssa Vetoa ja Voimaa Mellunkylään yhteistoimintaryhmässä.
- Mikaelinkirkossa otettiin käyttöön Heli Pukin maalaama kastepuu ja jumalanpalvelusyhteisöä kehitettiin vapaaehtoisten ja opiskelijoiden yhteistoiminnalla.
- Pienituloisten ruokailuun kehitettiin yhteisöllistä toimintaa toteuttava Takkatupa –yhteisö.
- Varhaiskasvatuksen toiminta laajeni yhteistyössä kauppakeskuksen yhteyteen: Itiksen yhteydessä Itäkadun perhekeskuksessa aloitettiin uutena toimintamuotona Itäkadun uusiperhekerho.
- Yhteistyön kehittämisessä huomioitiin maahanmuuttajaväestön lisääntyminen päivähoitossa ja kouluissa.
- Alueellista viestintää vahvistettiin.

Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat?

- Jumalanpalvelusyhteisön kehittäminen vapaaehtoisten ja opiskelijoiden tuella vakiintui ja tavoite saavutettiin. Sitä kehitetään edelleen.
- Vapaaehtoisten antama raha-asiain neuvonta (RARI) diakonian asiakkaille vakiintui diakonian alueelliseksi toimintamuodoksi.
- Koulujen kanssa yhdessä sovittu yhteistyön toimintamalli linjattiin yhdessä koulujen kanssa.

Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat?

- Työvoima on jakautunut seisemälle työalalle, jotka toisaalta keskittävät henkilöresurssit koulutuksen ja ammattiosaamisen mukaisiin tehtäviin. Samalla seurakunnassa suunnitellaan ja toteutetaan säännöllisesti yhdessä projekteja ja isoja tapahtumia. Vapaaehtoisia on kaikilla työaloilla ja eri tehtävissä. Isoissa tapahtumissa heidän työnsä on merkittävää ja mielekästä.
- Tilat palvelevat edelleen hyvin kokoavaa toimintaa ja yhteisten tilojen käyttö kaupungin ja naapuriseurakuntien kanssa toimii alueellisesti. Toisaalta omista kerho- ja seurakuntakodeista luopuminen heikentää alueellista tavoitavuutta ja toimintaa.

Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus?

- Seurakunnassa toimii noin 250 vapaaehtoista. Vapaaehtoistoiminta läpäisee kaikki työalat, se on yhteistä toimintaa. Yhteistyökumppaneita ovat paikalliset toimijat, järjestöt ja oppilaitokset.
- Seurakuntalaiset ja vapaaehtoiset olivat mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa messuja, tapahtumia ja tilaisuuksia.
- Taloudellista osaamista omaavat eri alojen ammattilaiset avustivat taloudellisissa vaikeuksissa olevia seurakuntalaisia.
- Kuorotoiminnassa eri ikäiset vapaaehtoiset olivat mukana erityyppisissä kuoroissa ja lauluryhmissä.
- Monet alueen järjestöt osallistuivat yhdessä kokoavaan toimintaan, toimimme yhdessä.
- Maahanmuuttajien kansainvälisiä perheiloja on kehitetty ja laajennettu. Arabitaustaisten irakilaisten maahanmuuttajien osallisuutta perheitoiminnassa on kasvatettu.

Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten?

- Alueen asukkaita tulee tavoittaa aktiivisesti ja henkilökohtaisella tasolla. Heille tulee antaa tilaa toimia seurakunnan tiloissa ja osallistua mielekkääseen toimintaan.
- Seurakunnan viestintää ja alueen asukkaiden tavoittamista on edelleen tehostettava.
- Verkostoyhteistyötä tulee edelleen vahvistaa, kehittää ja vakiinnuttaa.
- Yhteistyö tulee aktiivisemmin laajentaa maahanmuuttajaväestöön.

Mikä muuttui vuonna 2018?

Seurakunta luopui vuoden alussa Lehtisaaren kappelista, minkä johdosta on kehitetty uusia toimintatapoja, mistä esimerkkinä rantamessut ja kotikäynnit. Iltapäiväkerho siirtyi Kappelista Lehtisaaren koulun tiloihin. Munkkivuoren ostoskeskuksen kauppiaasyhdistyksen kanssa yhteistyö tiivistyi erilaisten yhteisten tilaisuuksien myötä ja seurakunnan hankkiman info-näytön yhteiskäytöllä. Seurakuntaan hankittiin neljä info-näyttöä, jotka sijoitettiin Munkkivuoren kirkolle, Munkkivuoren ostoskeskukseen (2 kpl) ja Munkkiniemen kirkolle. Tämän lisäksi seurakunnalla on kuusi valotaulua. Munkkivuoren kirkon puiston kehittäminen aloitettiin asentamalla kirkkopihan valopolku ja hankkimalla penkkejä. Munkkiniemen kirkolla järjestetään perinteinen messu yhteistyössä Verkoston kanssa. Kirkon aukioloa lisättiin huomattavasti. Kirkkotilojen viihtyisyyttä lisättiin tarjoiluilla, tyyneillä ja huovilla. Seurakunta on myös mahdollistanut erilaisten työkokeilijoiden työskentelyn seurakunnassa.

Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat?

Seurakunnallista toimintaa on onnistuttu tehostamaan seurakuntalaislähtöisen toimintamallin kautta. Osallistujamäärät ovat kasvaneet ja tarjonta on entisestään monipuolistunut, vaikka seurakunnan toimintamäärärahat, tilat ja palkatun henkilöstön määrä väheni. Seurakunta on pyrkinyt olemaan entistä avoimempi ja ottamaan huomioon kaikkien alueella asuvien ihmisten tarpeet. Erityisesti on pyritty huomioimaan erityisen avun tarpeessa olevat. Määrätietoisesti on oltu yhteydessä iäkkäisiin ja yksinäisiin puhelinsoittojen ja kotikäyntien muodossa. Tällä toiminnalla ja yhteisöruokailulla on tavoitettu monia yksinäisiä ihmisiä. Globaaleihin haasteisiin vastaaminen ja erityisesti ekologinen vastuu ovat edelleen merkittävässä asemassa seurakunnallisessa toiminnassa. Toivon Cafen yhteisökahvilan toimintaa voidaan pitää onnistumisena myös tässä suhteessa. Kahvilassa on jaettu lahjoitusleipiä ja -leivonnaisia. Kestävä kehetyistä on tuettu opettelemalla kierrätystä mm. paperin, kartongin, metallin, muovin ja biojätteen osalta. Seurakunta on valinnut lempinimekseen Sen tien kulkijat, joka on johdettu Raamatun kuvaamasta Jeesusken esimerkistä ja lähimmäisen rakkaudesta.

Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat?

Pitkään jatkuneiden henkilöstövähennysten seurauksena nyt on koossa toimiva ryhmä työntekijöitä, jotka työskentelevät laaja-alaisesti. Vähäinen henkilöstö on kuitenkin hyvin haavoittuvainen ja monessa tilanteessa seurakuntalaiset ja erilaiset työkokeilijat onnistuivat pelastamaan tilanteen. Tilat ovat vähentyneet vajaaseen kolmannekseen vuodesta 2011. Viime vuonna toiminta keskittyi Munkkivuoren kirkolle. Toimintaa rajoittaa tilojen vanhanaikainen ja puutteellinen tekninen varustelu ja sisäilmaongelmat, jotka vaikeuttavat joidenkin työntekijöiden mahdollisuutta käyttää tiloja. Tilojen ajanmukaistamiseen, av-laitteisiin tai sisäilmaongelmien ratkaisemiseen eivät seurakunnan toimintamäärärahat riitä. Seurakuntalaisten omaehtoinen toiminta on edelleen kasvanut mikä ja tämän toiminnan koordinoitiin tarvitaan lisää resursseja. Toinen selkeästi aliresursoitu alue on ollut viestintä. Vuodelle 2019 onkin varattu aiemmista henkilöstösuunnitelmista poiketen enemmän resursseja.

Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus?

Seurakuntalaisten osallisuus on entisestään vahvistunut erityisesti kuorotoiminnassa, lähimmäispalvelussa, yhteisökahvilassa ja yhteisöruokailussa. Seurakuntalaisten panos verkosto-osaamisessa ja projektisuunnittelussa on ollut merkittävä. Myönteiset kokemukset jatkuivat, mutta samalla myös tuen ja valmennuksen tarve lisääntyi.

Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten?

Panostetaan entistä enemmän seurakuntalaisten rekrytointiin, tukemiseen ja valmennukseen. Lisäksi kehitetään viestintää ja digiosaamista. Kokemusten hyödyntämisestä ja toiminnan suunnittelussa vastaa johtotiimi, johtoryhmä ja seurakuntaneuvosto.

1. Mikä muuttui vuonna 2018?

Vuonna 2018 vahvistui toimintakulttuurin muutoksen näkökulmasta tunne, että odotuksesta ja suunnittelusta on siirryttävä muutosten toteuttamiseen yhdessä. Samalla on tehtävä päätöksiä toiminnoista, joista luovutaan. Tila- ja henkilömuutokset sekä kasvava seurakuntalaisten aktiivisuus auttoivat. Viestintästrategia hyväksyttiin ja tiimien vastuu viestinnässä kasvoi.

2. Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat? (Suunnitellut tavoitteet alla)

Ateriyhteys: Viikoittaiset yhteisöravintola Salaam ja maanantai-puuro jatkuivat. Vapaaehtoisten ja kävijöiden määrä pysyi vakiona. Messupilotti: Käpylässä kehittyi myös oma Käpylän kansanmessu –formaatti. Messuvapaaehtoisuus vahvistui, mutta ei toteutunut toivotussa mittakaavassa. Tämä vaatii jäsennellympää vapaaehtoisten mukaan kutsumista, tavoitteellisuutta seurakuntalaisten osallistamisessa sekä työntekijöiltä kasvavaa valmiutta toimia uudessa roolissa. 'Messunettiä' ei otettu käyttöön johtuen yhtymässä käynnistyvistä hankkeista, joissa samankaltaisuuksia. Oppiminen yhdessä: Uusi rippikoulusuunnitelma jalkautettiin sovitulla tavalla. Aikuisrippikoulun ja maahanmuuttajien rippikoulut toteutuivat suunnitellusti, mutta kehittäminen jäi puolitiehen. Tekeminen yhdessä: Työntekijöiden tehtäväkuvia tarkennettiin vastaamaan uutta resurssi-ilannetta ja toimintakulttuurin muutoksesta nousseita toiminnan malleja ja jatketaan vuonna 2019. Avoin ovi: Tiloja ja avaimia on annettu enenevässä määrin seurakuntalaisten käyttöön. Tilojen käyttöasteen ja käyttötapojen seurantamallia on rakennettu. Hyvä työpaikka: Työhyvinvointiprojekti vietiin loppuun ja seuranta jatkuu. Työmahdollisuuksien tarjottiin nuorille keikka- ja kesäasetelityön muodossa. Työhyvinvointi näyttää kertomusvuoden aikana parantuneen ja kehittäminen jatkuu.

3. Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat?

Työvoimaa on vähentynyt, mutta strategisesti. Muutoksen nopeus on kuitenkin johtanut siihen, että osa työstä on kärsinyt eikä työnjakoja ole kyetty aina tekemään tarvittavassa aikataulussa. Johtoryhmän kokoonpano on ollut muutoksessa vuoden aikana. Tilojen monitoimisuuden tarve on kasvava tiloista luopumisten myötä. Muutokset monitoimisuuden varmistamiseksi eivät ole edenneet riittävän ripeästi ja kaikki suunnitelmat eivät toteutuneet.

4. Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus?

Seurakuntalaiset ovat ottaneet uutta vastuuta viestinnän kehittämisessä ja messujen kokonaisuuden toteuttamisessa. Lisäksi seurakuntalaiset ovat osallistuneet tilaremonttien tarveanalyysiin. Tästä opimme, että seurakuntalaiset ovat valmiit kantamaan vastuuta ja jakamaan osaamistaan, mutta työntekijöillä täytyy olla halu ja valmius pyytää ja ottaa vastaan. Lisäksi yhdessä suunnitellut asiat on vietävä "sovitusti maaliin", viestittävä onnistumisista ja kiitettävä mukana olleita.

5. Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten?

Vuoden kierron tapahtumien pilkkominen projekteiksi ja selkeistä vastuista sopiminen. Hyvä suunnittelu auttaa hyvää lopputulosta, kun suunnittelemassa ovat tarvittavat asianosaiset. tapahtumia on niin paljon, että mikään viestintä ei riitä – nyt on aika rajata, keskittyä ja fokusoida: missä meitä tarvitaan ja missä on ydinosaamisemme.

1. Mikä muuttui vuonna 2018

Kalasadaman rakentuminen haastoi seurakuntaa hakemaan uusia toimintatapoja. Kauppakeskus Rediin alettiin kehittää uudentyypistä Silta –kohtaamispaikkaa Kallion seurakunnan ja Jouluradion kanssa. ”Huomenta Helsinki” –projektin käynnistyminen lisäsi oppilaitostyötä olennaisesti. Toiminta suuntautui entistä enemmän ulospäin. Rarilla (Raha-asiain neuvottelurinki) annettiin tukea taloudellisissa vaikeuksissa oleville. Vohveliaamiainen tavoitti aivan uusia ihmisiä toimintaamme. Nuorisokasvatuksessa nuorten oma ääni kuului entistä paremmin toiminnan sisältöjen suunnittelussa. Seurakunta verkostoitui aiempaa laajemmin ja Some -viestintä tavoitti enemmän ihmisiä kuin edellisenä vuonna.

2. Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat?

Seurakunnan alueelle muuttavien uusien asukkaiden vastaanottaminen ja verkostoituminen, nuorten aikuisten tavoittaminen ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen olivat keskeisiä tavoitteita. Uudentyypistä toimintaa olivat esimerkiksi Sunnuntaimummi –toiminta ja meditatiivisen tanssin kurssit Olimme aktiivisia toimijoita ja verkostoitujia ympäristössämme. Olkkarin toiminta vakiintui. Tulimme paremmin tietoisiksi syrjimättömästä seurakunnasta ja monikulttuurisuudesta. Sateenkaaripareille järjestettiin oma vihkimiseen liittyvä Tahdon ilta. Muista kulttuureista tullee järjestettiin Uskontodialogi -toimintaa. Seurakunnan vapaaehtoistoiminta kehittyi vain vähän. Uusien ihmisten vastaanottamisessa seurakunta haki uusia toimintatapoja erityisesti panostamalla Kauppakeskus Redin projektin käynnistämiseen ja palvelumuotoilukoulutukseen. Nuorten aikuisten tavoittamisessa pieni askel eteenpäin oli suurta suosiota saanut Vohveliaamiainen sunnuntaisin. Olimme ensimmäinen seurakunta Suomessa, joka järjesti Seta koulutuksen henkilöstölle ja seurakuntaneuvostolle. Teemana oli syrjimätön seurakunta.

3. Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat?

Uusien asukkaiden vastaanottamiseen keskitettiin erityisesti resursseja palkkaamalla Redin toiminnan käynnistämiseen projektityöntekijä. Diakoniassa oli osa-aikainen työntekijä. Tiedotuksessa jatkettiin samalla osa-aikaisella tiedottajaresurssilla, mutta paine työntekijän kokoajakaistamiseen lisääntyi. Voimavaroja pitäisi keskittää enemmän vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen. Seurakunnassa on paljon intoa ja osaamista uuden kehittelyyn, mutta henkilöresurssien ja talouden mitoitus on seurattava tarkemmin. Tilojen käyttöä pitäisi vielä entistä enemmän suunnitella pitkäjänteisesti.

4. Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus?

Raha-asiain neuvonta ja sunnuntaimummitoiminta loivat uusia mahdollisuuksia seurakunnassa toimimiseen. Myös seurakuntayhtymän toteuttamasta saattohoidon projektista tuli pienelle joukolle uusi mielekäs vaikuttamisen kanava.

5. Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten?

Yhteisen strategian mukaisten painopisteiden tulisi ohjata vielä enemmän toimintaa. Olemme olleet monella positiivisella tavalla aktiivisia emmekä reaktiivisia ympäristössämme, mutta viestintää on edelleen parannettava. Hyvään yhteiseen suunnitteluun ja talouden seurantaan on kiinnitettävä enemmän huomiota työaloittain. Johtoryhmän on selkeämmin johdettava operatiivista toimintaa.

1. Mikä muuttui vuonna 2018?

- Palvelumuotoiluajattelu vahvistui.
- Seurakunta oli näkyvästi mukana lukuisissa alueen tapahtumissa.
- Virasto vaihtui kirkon aulaan.
- Rippikoulusuunnitelman toteutus viimeisteltiin ja otettiin käyttöön. Melkein kaikki työntekijät ovat mukana toiminnassa.
- Koulutyötä kehitettiin palvelumuotoilun keinoin.

2. Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat?

- Alueella asuvien tarpeiden kuuleminen ja ymmärtäminen toteutetaan yhä useammin palvelumuotoilun keinoin. Metodiin koulutettujen työntekijöiden määrä kasvoi. Palautteen ja mielipiteiden aktiivinen kysely on tullut normaalin toiminnan osaksi.
- Kokoavan toiminnan ja ketteryyden lisääntyminen näkyi mm. Kippo ja Kulho toimintana. Verkostoyhteistyö monipuolistui. Joulunaika toteutettiin kolmannen kerran yhtenä kokonaisuutena. Kokoavan toiminnan ja ketteräliikkeisen toiminnan tarpeet ovat erilaiset. Tasapainottaminen suhteessa resursseihin edellyttää prosessointia.
- Rakenteellisten ratkaisujen etsinnässä linjaksi valittiin yhteistyön lisääminen. Seurakuntaneuvoston ja kirkkoherran vaihtuminen lykkää käytännön toteutukset seuraavaan suunnittelukauteen.

3. Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat?

- Hyvän Paimenen kirkon tilat palvelevat hyvin kokoavan toiminnan tarpeita.
- Joulun koordinoituminen on hyvä esimerkki erikoistilanteessa tapahtuvasta resurssien jakamisesta.
- Tehtäväkuvausten kirjaaminen taulukoksi on antanut välineen joustavaan reagointiin vastuiden ja tehtävien määrittelyssä.

4. Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus?

- Seurakunnan tilat ovat yhä enemmän kaikkien seurakuntalaisten käytössä. Entistä enemmän annettiin tilaa seurakuntalaisten ideoille sekä mahdollisuus omatoimisesti käyttää kirkon tiloja. Nukkenäyttely toteutettiin täysin kutomakerhon ideoimana ja toteuttamana.
- Seurakuntalaisten osallisuus toiminnan suunnittelussa on lisääntynyt.
- Osallisuus toteutui vapaaehtoisten vetämissä ryhmissä:

5. Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten?

- Aikataulutus on entistä tärkeämpää. Viestintä edellä suunnittelu ja toteutus täytyy voida ottaa huomioon vielä paremmin.
- Haemme edelleen tasapainoa seurakuntien ja alueen verkostoissa toimimisen, alueen ihmisten tarpeiden, säännöllisen kokoavan ja nopean toiminnan välille.
- Laadukas ja monipuolinen viestintä vie paljon aikaa, siihen tulee varata jatkossa entistäkin enemmän työresursseja.

Vastuut ja työtehtävät tulee jakaa tasaisesti sekä tiimin että koko työyhteisön sisällä. Yhdessä tekemisen opettelua jatketaan edelleen

TOIMINNAN OLENNAISET PIIRTEET

Vuosi 2018 oli Pitäjänmäen seurakunnan viideskymmeneskolmas toimintavuosi. Seurakunnan jäsenmäärä oli vuoden alkaessa 9422 ja sen päättyessä 9334 (1.12.2018), vähennystä 88 henkeä.

Pääjumalanpalveluksiin osallistui 5554 henkeä ja jumalanpalveluksiin yhteensä 10053 henkeä. Diakonisia asiakaskontakteja oli 1054 ja avustuksia myönnettiin 11 567€. Papit ja diakonit tekivät kotikäyntejä ja vierailivat säännöllisesti alueen laitoksissa. Seurakuntaan kuuluvat peruskoululaiset tavoitettiin vähintään kahdesti vuodessa koulukirkkojen yhteydessä. Lisäksi tehtiin koulupäivystyksiä ja toimittiin alueellisessa virkamiesverkostossa. Päiväkotivierailuja tehtiin kaikkiin alueen päiväkoteihin. Varhaiskasvatus tarjosi kotikäyntejä lapsiperheille. Musiikkitapahtumina järjestettiin 12 ja niihin osallistui 1300 henkilöä.

**ARVIOINTI TOIMINNASTA JA ASETETTujen TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA
KESKEISET TAVOITTEET VUODELLE 2018****1.Vieraanvaraisuus paranee monipuolistamalla aulatilojen ja kirkkotilan käyttöä. Kirkonpalvelutyön resurssia ohjataan siivouksesta seurakuntalaisten palvelemiseen.**

Vieraanvaraisuus on teema, joka alkaa kantaa. Saamme palautetta vieraanvaraisuuden kokemuksesta yhteisössämme. Ala-aulan sekä kirkkotilan käytön monipuolistamisen suunnitelmat ovat kesken ja päätetty liittää viestintästrategian toimintamallin sisäistämiseen kahden seuraavan vuoden aikana. Kirkonpalvelutyön resurssin painopistettä on muutettu muun muassa ulkoistamalla osa siivouksesta toteutettavaksi ostopalveluna.

2.Messukävijöiden määrä kasvaa tarjonnan lisääntyessä. Päämessun rinnalla vietetään kokeilevia ja erityisryhmille suunnattuja kirkkohetkiä.

Messukävijöiden määrä päämessun osalta notkahti hieman edellisvuodesta. Päämessun rinnalla koettiin monipuolisia elämyksiä, kun kirkkosalissamme vietettiin mm. Tuhkamessu, JazzMazz, Asu Pitkussa-messu, Saavu-messu, Katupoikain messu ja Metallimessu. Erityismessujen ja viikkomessujen osallistujamäärä lisääntyi edellisvuodesta.

3.Seurakunnalle luodaan viestintästrategia ja –suunnitelma. Elämäntapaohjattua hyväksi käyttäen työntekijätiimien ja työalojen välistä yhteistyötä tiivistetään.

Seurakuntaneuvosto hyväksyi viestintästrategian lähes vuoden kestävä valmistelun tuloksena. Valmistelu tapahtui työntekijöiden ja seurakunnan jäsenten yhteistyönä kirkkoherra Arto Antturin johdolla.

Viestintäsuunnitelmaa työstetään käytänteiksi tulevien kolmen vuoden aikana. Kirkon olkkari keskiviikon kohtaamispaikkana alkoi vetää puoleensa yhä paremmin eri ikäryhmiä.

ARVIOINTI RESURSSIEN KÄYTÖSTÄ

Henkilöstön kuului neljä pappia, kanttori, kaksi diakonia, kaksi nuorisotyönohjaajaa, lapsityönohjaaja, neljä suntiota, yksi sihteeri ja neljä lastenohjaajaa. Henkilöstön määrässä näkyi kasvatuksen painotus valitun strategian mukaisesti. Yksi neljästä papinvirasta voitaisiin mahdollisesti hyödyntää paremmin jakamalla siitä osa musiikkityöhön. Monipuolinen kirkkokiihteistö on tärkeä, kun alueella ei ole muita merkittäviä kokoontumistiloja. Toimintaan kuluva raha oli alle kymmenes kokonaisbudjetista.

ARVIOINTI SEURAKUNTALAISTEN OSALLISUUDESTA

Seurakuntalaisten osallisuus toteutui monipuolisesti musiikkityössä (kamarikuoro, bändi), varhaisnuorisotyössä (kerhot), rippikoulussa (isostoiminta), diakoniatyössä (leivänjako, yhteisöhanke), aikuistyössä (rukouspiirit, lähetys, ystävyysseurakunnat) ja verkostoyhteistyössä. Osallisuutta jumalanpalveluselämään kehitettiin. Yhteisöllinen taideprojekti tekstiilitaiteilija, lastenohjaaja Sari Lippojoen suunnittelema ja osittain yhdessä seurakuntalaisten kanssa toteuttama sininen alttaritekstiilisarja osoittautui vuoden 2018 yhdeksi ilon ja kiitoksen aiheeksi.

JOHTOPÄÄTÖKSET TOIMINNAN TULEVAA SUUNNITTELUA VARTEN

Jumalanpalveluselämää tulee edelleen uudistaa. Erityismessujen lisäksi myös tavallisen jumalanpalveluksen laadusta on huolehdittava, sen ihmisen uskoa vahvistavaa luonnetta tulee avata ja vaalia. Koulujen ja päiväkotien kanssa tehtävää yhteistyötä kehitetään järjestelmällisesti vuonna 2019. Seurakunnan viestintästrategiaan syvennyttään perustamalla vuoden 2019 aikana viestintätyöryhmä. Keskitymme vieraanvaraisuuden korostamiseen kaikilla toiminnan tasoilla, kasvamme ja kasvatamme siihen.

1. Mikä muuttui vuonna 2018?

- Roihuvuoren kirkon sisäremontti valmistui ja uudistuneet tilat ovat osoittautuneet erinomaisen toimiviksi. Kirkon valaistus ja äänentoisto paranivat oleellisesti. Penkkien poistamisen seurauksena kirkon takaosaan saatiin tila pöytäryhmälle ja paikka lapsiperheille. Toimistotilojen siirtyminen kirkon aulaan oli onnistunut ratkaisu, samoin kappelin muuttaminen monitoimiryhmätilaksi.
  - Kasteiden ja vihkimisten määrä vähentyi, siunausten määrä säilyi entisellään.
- Miten toimintaympäristö muuttui? Mitä tehtiin toisin? Miten muutosta mitattiin?
- Kruunuvuorenrantaan muutti noin tuhat uutta asukasta. Heitä lähestyttiin eri tavoin yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.
  - Kaupungin uusi vasu-strategia edellytti varhaiskasvatuksemme toimintatapojen muuttamista. Siinä onnistuttiin ja yhteistyö koulujen kanssa lisääntyi. Kouluissa tehtiin moniammatillista yhteistyötä eri tahojen kanssa. Ala-asteilla työntekijöidemme johtamat ryhmäytymiset saivat hyvän vastaanoton.

2. Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat?

- Verkostomaista ja vuorovaikutteista työtettä lisättiin onnistuneesti kaikessa toiminnassa. Seurakunta oli aktiivisesti mukana alueen eri facebook-ryhmissä.
- Vapaaehtoisrekisterit siirrettiin EU:n tietosuojasetukset täyttävän järjestelmään.
- Palvelumuotoilun periaatteita sovellettiin seurakuntatyön kehittämisen välineenä.

3. Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat?

- Pappispulaa kompensoitiin sijaispappien käytöllä erityisesti hautaan siunaamisissa.
- Kirkoille hankittiin äänentoistovälineistöä, joka paransi äänentoiston laatua ja helpotti erilaisten musiikki- ja näytelmähankkeiden toteuttamista.
- Tiloja ja määrärahoja on ollut toimintaan nähden riittävästi.

4. Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus?

- Ole hyvä -keikka-aputoimintaan liittyi paljon uusia eri-ikäisiä vapaaehtoisia.
- Seurakuntalaisten toteuttama +60-ryhmä toimi itsenäisesti ja sen kautta seurakunnan elämään ja palvelutehtäviin liittyi uusia ihmisiä.
- Varhaisnuorisotyössä nuorten avustajien suuri määrä oli työn kannalta merkittävä.
- Kuoroissa vastuuta jaettiin hyvin laajasti ja kokemukset olivat hyviä.
- Draamaryhmään sitoutui eri-ikäisiä ihmisiä.
- Messuissa seurakuntalaisavustajien työpanos oli molemmilla kirkoilla huomattava.

5. Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten?

- Työntekijöiden sijoittamista tehtäviin arvioidaan ja kehitetään.
- Menemme toimintoinemme yhä enemmän sinne missä ihmiset ovat.
- Lisätään edelleen yhteistyötä koulujen sekä alueella toimivien järjestöjen kanssa.
- Musiikin merkitys nuorisotyössä on suuri ja siksi tarvitsemme nuorisokuoron.

1. Mikä muuttui vuonna 2018?

Kirkkoherra Matti Poutiainen jäi eläkkeelle ja Marja Heltelä valittiin uudeksi kirkkoherraksi yksimielisellä päätöksellä. Seurakuntaneuvosto teki päätöksen, että kaikki tilat, sakraalitalat mukaan lukien, ovat kaikkien seurakuntalaisten käytössä. Seurakuntavaalit järjestettiin onnistuneesti ja uusi neuvosto valittiin.

Hyvän toivon kappeli aloitti toimintansa 1.2.2019. Tuomiokirkon kryptan sisäilman parantamishanke käynnistyi todella. Tuomiokirkon turistikävijämäärät kasvoivat entisestään. Diakoniatyötä kuormitti edelleen toimeentulotuen siirtyminen kunnan sosiaalitoimesta Kelaan.

Talousarvion laadintaprosessi oli poikkeuksellinen, sillä työalat saivat esittää projektimäärärahoilla toteutettavia lisäehdotuksiaan. Toimintakauden aikana suunniteltiin ja osin myös käynnistettiin projekteja, jotka eivät olleet talousarvion laadinnassa tiedossa.

2. Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat?

1) Jätkäsaaren Hyvän toivon kappelin käyttöönotto ja yhteisöllisen toiminnan käynnistyminen onnistuivat erinomaisesti.

2) Seurakuntavaalien osalta tavoitteet saavutettiin suunnitelmien mukaan. Vaalien ennakkoonestuksessa Narinkkatorin konttitoimistossa palveltiin koko Suomea. Äänestysaktiivisuus oli edelliskertaa hieman pienempi 10,4 % (2014 10,9 %).

3) Vuoden 2017 lopussa tavoitteeksi asetettiin hyvin hoidettu kirkkoherran vaali. Vaali toimitettiin välillisenä vaalina ja kirkkoherran vaihtoon liittyvät juhlallisuuudet järjestettiin myös hyvin.

3. Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat?

Kertomusvuonna jätettiin täyttämättä yksi papin virka ja papiston vastuualueita tarkastettiin vuoden lopussa. Tiloissamme vieraili lähes miljoona jalkaparia, jotka luonnollisesti työllistivät suntiokuntaa. Diakonian täyttämätön virka täytettiin projektirahoilla määräaikaaisesti vuodeksi 1.10.2018 alkaen. Myös uusi perhetyöntekijän virka avattiin 1.12.2018 alkaen. Turistityössä työvälineet ja henkilöstöresurssi ovat liian vähäisiä kasvavien asiakasmäärien palvelemiseen. Jokaisella työalalla henkilöstö on täystyöllistetty. Tilat palvelevat toimintaa erinomaisesti. Tilastointi ei vuoden 2018 osalta toteutunut hyvin johtuen uudesta tilastointijärjestelmästä, sen kankeudesta ja alkuvaikeuksista.

4. Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus?

Seurakuntalaisten uusi osallisuus korostui etenkin Hyvän toivon kappelin toiminnan käynnistymisessä ja heidän ammatillista osaamistaan pystyttiin hyödyntämään toiminnan suunnittelussa. Myös Tuomiokirkossa, Vanhassa kirkossa että Agricolan kirkossa seurakuntalaisten osallisuus kasvoi aiemmasta alueiden laatimien toimintakertomusten mukaisesti.

Suntion tehtävä seurakuntalaisten koordinoijana ja opastajana kasvoi entisestään.

5. Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten?

Yhteisöllisyys kannattaa! Viestintään tarvitaan koko seurakunnassa uutta virtaa ja siihen tulee panostaa.

Sähköisten ilmoitustaulujen hankinta tulee saada käyntiin yhdessä seurakuntayhtymän kanssa.

Tilastointi helpottuu, kun tilastoappi saadaan käyttöön. Hautaportaali tulee tuomaan paljon uuden opettelua eri työaloille. Rovastikunnallisen nuorisotyön Toinen linja –projekti tulee saada vauhtiin vuonna 2019.

Tuomiokirkon kesään 2019 suunnitellaan seurakuntalaisten ylläpitämää ympärivuorokautista aukioloa.

Kryptan sisäilma tulee saada hyväksi. Turistityön työvälineet tulee uusia (mm. myyntipöydät ja kassakoneet). Kauneimpien joululaulujen määrää tulee lisätä (nyt 12 tilaisuutta).

Seurakuntaneuvosto myönsi kertomusvuoden syksyllä luvan Tuomiokirkon Ajan merkit –saarnasarjan sekä Toivon dialogit – sarjan aloittamiselle vuonna 2019. Tästä lisää vuoden päästä.

1. Mikä muuttui vuonna 2018?

Meilahden ja Töölön seurakunnat yhdistyivät uudeksi Töölön seurakunnaksi 1.1.2019. Seurakuntarakenteen muutoksen hallinnollisena lähtökohtana oli molempien seurakuntaneuvostojen yhteneväinen päätös yhdistymisestä. Vuoden 2018 aikana toteutettiin yhdistymisprosessin järjestelyvaihe, joka oli mallinnettu edellisenä vuonna tehdyssä yhdistymisselvityksessä ja -suunnitelmassa. Toteutuksen keskiössä oli luottamushenkilöiden, työntekijöiden ja seurakuntalaisten osallistaminen.

Uuden seurakunnan strategia, organisaatio ja johtamisjärjestelmä rakennettiin seuraavien tavoitteiden saavuttamiseksi tulevaisuudessa: 1) seurakuntien toimintaympäristössä olevien mahdollisuuksien ja kumppanuuksien laaja-alainen hyödyntäminen, 2) seurakuntien voimavarojen ja osaamisen yhdistäminen nykyistä monipuolisemman seurakuntatoiminnan mahdollistamiseksi, 3) seurakuntalaisten vaikutusmahdollisuuksien ja osallistamisen kehittäminen, ja 4) uuden Töölön seurakunnan, pohjoisen kantakaupungin, alueen kasvavan väestöpohjan tasapuolinen huomioiminen sekä seurakuntatyön jatkuvuuden turvaaminen ja kehittäminen.

2. Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat?

Yhdistymisprosessi toteutettiin suunnitelman mukaisesti, onnistuen samanaikaisesti toteuttamaan keskeisiltä osin molempien seurakuntien vuosi- ja kausisuunnitelmat. Keski-Pasilan Triplaan v. 2019 sijoittuvan seurakuntakeskushankkeen toimintakonseptin toteutuksessa edettiin tilasuunnitelman tekemiseen. Käynnistettiin seurakunnan toimintaan integroidut perheneuvonnan, sairaalasielunhoidon Hyvinvoinnin Tuen, Gospelia Kaikille ja monikulttuurisen jalkautuvan neuvonnan Janen -yhteistyöhankkeet.

3. Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat?

Uuden Töölön seurakunnan toimintamallin rakentamiseen osallistuivat kattavasti molempien seurakuntien työntekijät. Toimitilat ja määrärahat olivat riittävät ja ylijäämää saatiin kerrytettyä lähivuosien toiminta- ja henkilöstöpanostuksia varten. Hengellisen työn viranhaltijoiden moduulityöaikamalli oli käytössä molemmissa seurakunnissa.

4. Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus?

Vapaaehtoistoiminnan koordinointi- ja työparimalli vakiintui käyttöön ja sen avulla voitiin seurakuntalaisten moniosaamista kohdentaa käyttöön entistä tarvelähtöisemmin. Seurakuntatyön uusien toimintojen suunnittelussa ja toteutuksessa seurakuntalaisten mukana oleminen oli aina rakenteellisena ja sisällöllisenä lähtökohtana.

5. Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten?

Seurakunta tarvitsee visionääriset painopisteet, jotka uudessa Töölön seurakunnassa ovat seuraavat: Vahvistamme seurakunnan jäsenyyden merkitystä. Käymme vuoropuhelua uskon ja elämän kysymyksistä. Huomioimme toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset. Tuemme elämän mittaista kasvua ihmisenä ja kristittyinä. Autamme hädässä, rakennamme yhteyttä ja tuemme kestäväää kehitystä.

1. Mikä muuttui vuonna 2018?

Vartiokylän seurakunnan alueella toimintaympäristö pysyi lähestulkoon samanlaisena. Kirkkoon kuulumisprosentti laski edelleen ja oli vuoden 2018 lopussa alle 50%. Yhteistyö rovastikunnan seurakuntien kanssa lisääntyi, saimme yhteisiä työntekijöitä diakoniaan ja tiedotukseen. Rovastikunnan seurakunnat järjestivät yhteisiä leirejä ja tapahtumia. Yhteistä toimintaa järjestimme Itäkeskuksen perhekeskuksessa rovastikunnan seurakuntien kanssa.

2. Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat?

Saavutimme asettamamme tavoitteet melko hyvin. Tilojemme käyttöasteet olivat korkeat, Puotilan kappeli oli Helsingin suosituin toimituskirkko. Itäkeskuksen perhekeskuksessa aloitimme perhekahvilatoimintaa yhdessä Mikaelin seurakunnan kanssa. Seurakunnan vapaaehtoiset vastasivat mm. maanantai-iltojen ruokailuista, Puotilan kappelin olohuoneesta, palvelutalojen yhteislaulutilaisuuksista, kerhoista ja erilaisista ryhmistä itsenäisesti. Rippikoulujen konfirmaatio järjestettiin Roihuvuoren kirkossa, joka mahdollisti uusien käytänteiden toteuttamista konfirmaatioissa.

3. Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat?

Tilat olivat tarkoituksenmukaiset toiminnalle. Tarjotuilla voimavaroilla ja resursseilla saimme toteutettua kaiken sen mitä olimme suunnitelleet.

4. Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus?

Seurakuntalaiset olivat mukana kehittämässä ja toteuttamassa tiedottamista sosiaalisessa mediassa. Tiedottaminen yhdessä alueen yhdistysten kanssa näyttötaulun avulla Puotilan ostarilla.

5. Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten?

Yhteistyö muiden seurakuntien kanssa lisääntyy. Koko työyhteisö vastaa kokemusten hyödyntämisestä.

1. Mikä muuttui vuonna 2018?

Seurakuntamme jäsenmäärä laski alle 50 % vuoden alussa. Vaikka alueella rakennetaan paljon ja tänne muuttaa uusia asukkaita, niin yhä suurempi osuus heistä ei kuulu kirkkoon. Yhteiskunnan maallistuminen näkyy mm. siinä, että ei ole enää itsestään selvää, että kirkon jäsen tuo lapsensa kastettavaksi. Mutta vaikka käyrät ovat laskevat, teemme joka työalalla paljon hyvää työtä. 2018 aloitimme mm. vauvakirkot ja perhemessujen jälkeen tarjosimme lounaan. Päiväkodeissa aloitettiin lauluaamut ja kuorojen profiileja muutettiin. Kirkossa alkoivat avoimet "Yhdessä laulaen" –lauluhetket sekä kanttorien "Levolliset musiikkihetket". 25 vuotta täyttänyt seurakuntamme Kriisiryhmä aloitti yhteistyön Matteuksen kirkon Waste&Feast Snellu Cafen kanssa, josta tuotiin valmis ruoka torstai-ruokailuihimme. Columbuksessa seurakunnan toimintaa pyrittiin tuomaan enemmän myös kauppakeskuksen julkiseen tilaan, ja Majakka-illat alkoivat.

2. Miten kolme tärkeintä tavoitetta toteutuivat?

Erityishaasteenamme oli talouden tasapainottaminen väheneviin kehysmäärärahoihin, jotka vähenivät edellisvuoteen verrattuna reilut 64.000 €. Tämä tavoite saavutettiin, toimimme taloudellisesti ja säästimme kehysmäärärahoista n. 20.000 €. Määrätavoitteenamme oli saada sitoutettua seurakuntalaisia vapaaehtoistyöhön. Vapaaehtoisten määrä seurakunnassamme väheni edellisvuoteen verrattuna, mutta oli silti yli 400. Toiminnallinen tavoitteemme oli jatkaa toimivia tilaisuuksia, lopettaa toimimattomat ja kehittää uusia. Lopetimme mm. liikunnallisen perhekerhon ja Cafe Valon. Tarjosimme ihmisille merkityksellisiä tilaisuuksia. Ihmisten kiinnostus työtämme ja kirkon välittämiä arvoja kohtaan toi iloa työhömmme. Seurakuntatyö on innostavaa. Se on kutsumusammatti monelle työntekijällemme. Välitimme pelastuksen evankeliumia Jumalan armosta sanoin ja teoin.

3. Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat?

Työvoima jakautui varsin tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon perustehtävämme. Työntekijöiden sairastumiset aiheuttavat aina haasteita, sillä joka työalalla ei ole mahdollista saada saman tien sijaisia. Etenkin suntiotyössä työntekijöiden poissaolot vaikuttavat muiden tiimienkin työhön. Annoimme joka työalalla kristillisten arvojen näkyä ja ohjata toimintaamme. Meillä on mahtavat tilat, monipuoliset ja moneen käyttöön sopivat. Valo on hyvä tila, mutta sitä on vaikea löytää. Merirastikappeli on hieno ja kaunis tila, mutta vähällä käytöllä johtuen sen kylmyydestä ja sisäilmaongelmista. Niiden johdosta toimintoja siirrettiin muihin tiloihin. Ikävä kyllä kirkon tekniset sovellukset mm. tilastoinnin ja laskujen hoitamiseen ovat surkeat. Ne vievät yhä enemmän työaikaa, joka on kaikki pois seurakuntalaisten kohtaamisista. Se heikentää työmotivaatiota.

4. Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus?

Saamme olla kiitollisia vapaaehtoisten määrästä, joka on aina ollut Vuosaaressa suuri. Andreas-ryhmä jatkoi vapaaehtoistyön kehittämistä. Uusia tehtäviä seurakuntalaisille tuli mm. Majakkailtojen myötä eri tehtävissä, diakoniatyö sai valokuvaajan sekä Cafe Valoon vastuuhenkilön, joka siirtyy toiminnan loputtua Valon aamuun. Valon ääni –musiikkiryhmän nuoria saatiin soittamaan muihinkin tilaisuuksiin kuin vain niihin, joissa Valon ääni oli mukana. Uuteen koulutyön projektiin saimme osaamista koulumaailmasta, järjestöistä ja kaupungin nuorisotyöstä.

5. Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten?

Yritämme lisätä seurakuntalaisten itsenäistä toimintaa seurakunnassa. Ja teemme entistä enemmän yhteistyötä eri tiimien kesken. Valon aamu on tästä hyvä esimerkki. Viikimisten väheneminen opetti, että kirkon olisi luontevaa puhua pysyvän perhemallin puolesta (avioliitto). Tällä hetkellä kirkossa tuntuu olevan suuri hämmennys ja neuvottomuus koko tematiikan osalta. Ja vaikka toimeentulotuki uudistus oli monelle parannus, niin diakonian kohtaamilla se ei ollut. Vaikuttamistyölle on tarvetta. Lukuisten kehittämishankkeiden ja tavoitteiden keskellä on tarpeen painottaa keskittymistä joihinkin. Ja se mihin kukaan muu ei keskity, on Jumalan sana ja sen julistaminen. Ilman sitä kaikki työmme on turhaa. Autamme ihmisiä löytämään armollisen Jumalan, emmekä sulje ketään ulkopuolelle. Jatkamme tulevaisuudessakin luottavaisin mielin Jumalan valtakunnan työtä Vuosaaressa. "Toimikaa sen kaupungin parhaaksi, johon minä olen teidät siirtänyt. Rukoilkaa sen puolesta Herraa, sillä sen menestys on teidänkin menestyksenne." (Jer 29:7)

1. Vad förändrades under 2018

Församlingens utrymmen på Högbergsgatan genomgick en renovering varvid kansliet flyttade ner på gatuplan och hälften av salarna i andra våningen avyttrades. Utrymmena i Högbergsgården har därmed minskats med nästan hälften. I vissa avseenden har det blivit trångt, men detta kompenseras av mera ändamålsenliga utrymmen. Flyttningen ner på gatuplan har medfört att församlingen nu syns i gatubilden och att tillgängligheten avsevärt förbättrats. Humlans eftis på Högbergsgatan upphörde efter vårterminen. I de utrymmen som frigjordes har verksamhet med familjer och musik vuxit kraftigt.

2. Hur väl uppfylldes de tre viktigaste målen?

Medlemskapet. Flera olika åtgärder för att utveckla kontakten till medlemmarna gjordes, bl.a. utvecklades rutiner för att hålla kontakt med dem som vi mött vid förrättningar. En stor utmaning är att täcka församlingens område. Förutom de södra stadsdelarna och Drumsö ordnas regelbunden verksamhet i Folkhälsans hus i Brunakärr och Bokvillan i Arabiastranden. Ett försök med en präst regelbundet på plats i köpcentret Redi i Fiskehamnen inleddes under höstterminen.

Gudstjänsten. I S:t Jacob på Drumsö utvecklades gudstjänstarbetet genom ökad delaktighet, mycket satsades på familjerna och besökarna blev fler. Johanneskyrkans tisdagsgudstjänster upphörde, medan högmässan i Johanneskyrkan engagerade körer, ungdomar och frivilliga. Onsdagens veckomässa i Gamla kyrkan upprätthölls som tidigare.

Johanneskyrkans användning. I Johanneskyrkan togs en ny kororgel i bruk i mars. Den förbättrar möjligheterna att fira mindre gudstjänster och fokusera gemenskapen till kordelen av kyrkan. Mottagandet har varit mycket gott. Även kyrkans uthyrningsverksamhet utvecklades.

3. Räckte resurserna till i fråga om personal, utrymmen och ekonomi och hur fördelades resurserna?

De ekonomiska resurserna räckte till och personalsituationen har varit god förutom i barnverksamheten där personalsituationen tidvis varit utmanande.

4. Hur förverkligades församlingsmedlemmarnas möjlighet till delaktighet?

I samband med församlingsvalet engagerades både personer och grupper och ansträngningar gjordes att ta vara på att möta och engagera människor. En Cablekurs ordnades och möjliggjorde en ingång i församlingens gemenskap för deltagarna. I konfirmandarbetet engagerades ett femtiotal ungdomar som hjälpledare och i församlingens körer engagerades ca 100 sångare.

5. Vad lärde vi oss med tanke på nästa år?

Vi behöver mätare för hur verksamheten bedöms. Församlingens rådets kontakt med all verksamhet bör vara tillräckligt frekvent.

1. Vad förändrades under 2018

Betoning på barnarbetet och ungdoms- och konfirmandarbetet har fortsättningsvis varit stark. Merparten av resurserna har lagts här. Detta bär också resultat. Församlingen har nära kontakt med samtliga fem lågstadieskolor samt med högstadiet och gymnasiet på församlingens område. Regelbundna morgonsamlingar i lågstadierna är också en del i verksamheten. Inom ungdomsarbetet har ca 100 ungdomar deltagit, främst i hjälpledarutbildning, men också i ungdomsmässor, samlingar m.m. Församlingens konfirmandarbete samlar c 100 ungdomar av vilka c 30 inte hör till Matteus församling. Församlingen har alltmer orienterat sig mot uppsökande och diakonal verksamhet. Gudstjänstlivet är fortfarande livskraftigt, även om högmässodeltagandet visar på en minskande trend. Under året har SNELLU (Samfällighetens specialungdomsarbete) börjat driva sin lunchrestaurang Waste & Feast i Matteuskyrkan med servering fem dagar i veckan.

2. Hur väl uppfylldes de tre viktigaste målen?

De tre viktigaste målen för församlingen var Ungdoms- och konfirmandarbetet, barn- och familjearbetet och diakoniarbetet. Arbetet bland barn, ungdomar och familjer har vi lyckats bibehålla på tidigare nivå trots krympande ekonomiska resurser. Inom diakonin har målet varit att nå minst 100 personer i behov av hjälp, ett mål som också har uppnåtts.

Vi har också under 2018 lyckats engagera många frivilliga som har haft ansvar över betydande aktiviteter inom församlingen.

3. Räckte resurserna till i fråga om personal, utrymmen och ekonomi och hur fördelades resurserna?

Matteus församling har arbetat med en mycket knapp medarbetarkår som har sträckt sig till ytterligheter för att få allt att gå ihop. Vi har levt under året i väntan på renoveringen av fastigheten och flytten till nedre våningen i Matteuskyrkan vilket förverkligas under våren 2019.

Utan stor flexibilitet av personalen skulle arbetet i den utsträckningen inte ha varit möjligt. Församlingens kyrkoherde Stefan Forsén flyttade till samfälligheten i november 2018.

4. Hur förverkligades församlingsmedlemmarnas möjlighet till delaktighet?

Församlingsmedlemmarna i olika åldrar har deltagit aktivt i olika lekmanuuppgifter bland annat som gudstjänstdiakoner, eller som frivilliga i "Kaffe på plattan" eller "SALT". Församlingens Kvällsmässa är också starkt lekmanaledd. En del gemensamma tillfällen har genomförts i Matteuskyrkan där människor i olika åldrar har deltagit. Församlingen präglas av en stark delaktighet inom många olika verksamheter. Församlingsmedlemmarna kommer med en mångfald. Många frivilliga vill gärna vara med men ansvaret landar ofta hos de anställda.

5. Vad lärde vi oss med tanke på nästa år?

Samarbete är viktigt med andra aktörer i och med att Matteuskyrkan har fått nya invånare. Alla medarbetare bär sitt ansvar för planeringsprocessen men kyrkoherden har det övergripande ansvaret.

1. Vad förändrades under 2018

Förberedelserna för flytten till Petruskyrkan i Månsas har präglat verksamheten under året.

2. Hur väl uppfylldes de tre viktigaste målen?

Församlingens tyngdpunktsområden i verksamhetsplanen för 2018 var utåtriktad verksamhet, stöd till hemgrupper och hemgruppsledare, satsning på diakoni, utvecklande av gudstjänstlivet samt mera strukturerat arbete med lärjungaskap och ledarträning. Församlingen har under perioden gjort satsningar inom dessa områden. Det finns fortfarande mycket kvar att göra inom samtliga.

Diakonin har under året fått bättre förutsättningar än vi hade året innan. Församlingen har nu 2,5 besatta diakonitjänster och från 2019 även en treårig heltidsanställning inom ramen för projektet "Stöd till familjer". När det gäller smågrupper har vi en anställd som avsätter en del av sin arbetstid uttryckligen för att stöda utvecklingen av dessa. Gudstjänstlivet har utvecklats främst när det gäller de gemensamma Petrusmässorna medan gudstjänsterna i Munksnäs, Åggelby samt Puls fortsätter som tidigare. När det gäller satsning på lärjungaskap och ledarskap har lärjungaskolan Transform varit en viktig satsning.

3. Räckte resurserna till i fråga om personal, utrymmen och ekonomi och hur fördelades resurserna?

Församlingen har under perioden hållit sig inom budgetramen. Trots de senaste årens inbesparingar har vi under de senaste åren kunnat spara ihop en liten ekonomisk buffert, vilket gör att församlingens ekonomi för tillfället är stabil. Personalens arbetsinsats riktas till allra största delen på rätt saker. De anställda arbetar uppskattningsvis till 80 % med sådant som ligger i linje med församlingens uppdrag och målsättningar. Stela och tidskrävande datasystem och oändamålsenlig byråkrati upplevs som frustrerande. Inom barn- och familjearbetet har församlingen haft otillräckliga resurser. Vi hoppas att denna situation kommer att avhjälpas när vår nya barn- och familjepastor på 100 % påbörjar sin tjänst under 2019.

4. Hur förverkligades församlingsmedlemmarnas möjlighet till delaktighet?

I enlighet med verksamhetsplanen har församlingen under året arbetat aktivt för att öka församlingsmedlemmarnas delaktighet. Församlingens medlemmar och deras kunskaper är ännu resurser som inte används tillräckligt. I framtiden Redan nu är frivilliga nödvändiga nyckelpersoner i många delar av verksamheten. Målsättningen är att frivilliga ledare ska få stöd och mandat att också leda vissa verksamhetsformer mera självständigt. Petrus församling har flera verksamhetsformer med frivilliga ledare, så som t.ex. Förbön och tack, besöksvännerna, musikverksamheten, Alphakursen, föräldrakurserna, smågrupper och bibelförmiddag.

5. Vad lärde vi oss med tanke på nästa år?

Våra strategiska tyngdpunkter och prioriteringarna är i huvudsak riktiga. Ännu finns det mycket mera att göra inom dessa tyngdpunktsområden.

Församlingen bör fortsätta med att:

1. Arbeta strategiskt med ledar- och lärjungaträning på alla nivåer
2. Prioritera arbetssätt som engagerar frivilliga, så att församlingen trots minskande resurser kan förverkliga sitt uppdrag med gott resultat även i framtiden
3. Utveckla utåtriktad verksamhet för alla församling medlemmar, även våra sekulariserade medlemmar